



ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՅՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ANQA-2026/163

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

24 հուլիսի 2026 թ. N 163

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ընդհանուր տեղեկություն հաստատության մասին

Հաստատության լրիվ անվանումը՝ «Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան»
հիմնադրամ ՀԱԱՀ

Գործունեության հասցեն՝ ՀՀ, ք. Տերյան փողոց, շենք 47

Նախորդ հավատարմագրման մասին որոշումը և ժամկետը՝ ինստիտուցիոնալ
հավատարմագրում 4 /չորս/ տարի ժամկետով, 21
մարտի 2021 թ. N 42 որոշում

«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի
Հավատարմագրման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Հանձնաժողով), ղեկավարվելով ՀՀ
կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ
մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց
մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով (այսուհետ՝
Հավատարմագրման կարգ), «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները
հաստատելու մասին» 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ, «Մասնագիտական
կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՈԱԱԿ)
հավատարմագրման հանձնաժողովի ձևավորման և գործունեության ընթացակարգով և
«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի
փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգով, 2026 թվականի հուլիսի 24-ի Հավատարմագրման
Հանձնաժողովի նիստում քննարկեց «Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան» ՊՈԱԿ-ի
(այսուհետ՝ ՀԱԱՀ) ինստիտուցիոնալ կարողությունների հավատարմագրման հարցը:
Հավատարմագրման գործընթացի հիմնական փուլերն իրականացվել են հետևյալ ժամկետներում.

դիմում-հայտի ներկայացում՝	12 հունիսի 2025 թ.
վերանայված ինքնավերլուծության ներկայացում՝	17 հոկտեմբերի 2025 թ.
փորձագիտական այցի իրականացում՝	30 մարտի 2 ապրիլ 2026թ.
փորձագիտական զեկույցի ներկայացում՝	30 հունիսի 2026 թ.
թերությունների վերացման նախնական ծրագրի ներկայացում՝	10 հուլիսի 2026 թ.

ՀԱԱՀ ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից.

1. **Արմենուհի Մարգարյան**- Շիրակի պետական համալսարանի Մաթեմատիկայի, ֆիզիկայի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ամբիոնի դոցենտ, առաջատար գիտաշխատող, փորձագիտական խմբի ղեկավար:

2. **Հեղինե Գևորգյան**- ԵՊՀ Կենսաբանության ֆակուլտետի Կենսաբանության գիտահետազոտական ինստիտուտի գիտաշխատող, Կենսաքիմիայի, մանրէաբանության և կենսատեխնոլոգիայի ամբիոնի ասիստենտ, կենսաբանական գիտությունների թեկնածու, փորձագիտական խմբի անդամ:

3. **Վահան Կոբեյան**- ՃՀՀԱՀ Ջրային համակարգերի, հիդրոտեխնիկայի և հիդրոէներգետիկայի ամբիոնի վարիչ, փորձագիտական խմբի անդամ:

4. **Լյուդովիկ Բոնոմ**- Կլերմոն Օվերն համալսարանի, բույսերի մոլեկուլային ֆիզիոլոգիա հետազոտական խմբի ղեկավար, պրոֆեսոր, փորձագիտական խմբի միջազգային անդամ:

5. **Խաչիկ Ավետիսյան**- Հայաստանում Ֆրանսիական համալսարանի ուսանող, ուսանող-փորձագետ:

Փորձաքննությունն իրականացվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով: Գնահատման արդյունքներն են.

Չափանիշ	Եզրակացություն
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում ու վարչարարություն	Չի բավարարում
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Չի բավարարում
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնառական կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարարում է
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Բավարարում է
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Բավարարում է

Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով ՀԱԱՀ կողմից ներկայացված ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը, զեկույցի նախնական տարբերակի վերաբերյալ ՀԱԱՀ ղիտարկումները, փորձագիտական զեկույցը, զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների նախնական ծրագիրը, լսելով ՀԱԱՀ փորձագիտական գնահատման վերաբերյալ Հանձնաժողովի նախագահի կողմից ընտրված երկու անդամների եզրակացությունները, որոնք ձևավորվել են փորձագիտական խմբի անդամների և ուսումնական հաստատության ներկայացուցիչների հետ հանդիպումների արդյունքում, ինչպես նաև Հանձնաժողովի անդամների ղիտարկումներն ու առաջարկությունները, ամրագրեց հետևյալը.

I. Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանը ՀՀ ագրոպարենային ոլորտի համար ունի առանցքային նշանակություն՝ իրականացնելով բակալավրիատի, մագիստրոսական և ասպիրանտական կրթական ծրագրեր և պատրաստելով գյուղատնտեսության, ագրոտեխնոլոգիաների, տնտեսագիտության, կառավարման, ինժեներական և հարակից ոլորտների մասնագետներ: ՀԱԱՀ ունի գիտական և կրթական ներուժ, մասնաճյուղեր, ուսումնափորձական տնտեսություններ, գիտական կենտրոններ, գիտահետազոտական

ինստիտուտներ, լաբորատոր և կիրառական ուսուցման ենթակառուցվածքներ, ինչպես նաև միջազգային ծրագրերով ձևավորված ռեսուրսային բազա: Հանձնաժողովը գնահատում է, որ վերջին տարիներին ՀԱԱՀ-ն նախաձեռնել է ագրոտեխնոլոգիական ուղղությունների զարգացում, ներդրել է նոր կրթական ծրագրեր, այդ թվում՝ ճշգրիտ գյուղատնտեսության և ագրոմեխատրոնիկայի ուղղություններով, կիրառել է «աշխատանքային կիսամյակ» մոդելը, ընդլայնել է գործատուների մասնակցությունը և իրականացրել է կրթական ծրագրերի ներքին ու արտաքին աուդիտներ:

Միևնույն ժամանակ Հանձնաժողովը արձանագրում է, որ Համալսարանի առկա ներուժը դեռևս ամբողջությամբ չի վերածվել ագրոպարենային ոլորտի զարգացմանը ծառայող միասնական և արդյունքահեն կրթական համակարգի: ՀԱԱՀ-ը, որպես ոլորտային ազգային համալսարան, պետք է հստակ սահմանի իր դերը գյուղատնտեսության և ագրոպարենային ոլորտի զարգացման գործում՝ կրթության, հետազոտության, խորհրդատվության, տեխնոլոգիական նորարարության, արտադրության արդիականացման և գյուղատնտեսական տնտեսությունների կարողությունների զարգացման միջոցով: Ներկայում այս դերը բավարար հստակությամբ չի երևում բոլոր կրթական ծրագրերում, հետազոտական օրակարգում և համալսարանի ռազմավարական կառավարման մեջ: Հանձնաժողովը հատկապես մտահոգիչ է համարում, որ ՀԱԱՀ ուսանողների գերակշիռ մասը սովորում է հեռակա համակարգում, մինչդեռ ագրարային և տեխնոլոգիական կրթության որակը մեծապես կախված է գործնական, լաբորատոր, դաշտային և արտադրական ուսուցման հասանելիությունից: Համալսարանն ունի լաբորատոր և կիրառական ուսուցման ենթակառուցվածքներ, սակայն դրանց օգտագործումը բոլոր ուսանողների, հատկապես հեռակա կրթաձևով սովորողների համար հավասարապես և համակարգված կերպով ապահովված չէ: Այս հանգամանքը անմիջականորեն ազդում է գործնական կարողությունների ձևավորման և **շնորհվող որակավորումների արժանահավաստության վրա:**

Հանձնաժողովը կարևորում է կրթական ծրագրերի բովանդակության պարբերական, համակարգային և տվյալահեն վերանայումը՝ համալսարանական կրթության առանձնահատկությունները, խորությունը և ավելացված արժեքը կարճաժամկետ դասընթացներից, վերապատրաստումներից և ոչ ֆորմալ ուսուցման այլ ձևերից հստակ տարանջատելու նպատակով: Կրթական ծրագրերի վերանայումը պետք է հիմնված լինի ոչ միայն առանձին դասընթացների կամ թեմատիկ ուղղությունների թարմացման վրա, այլև կրթական վերջնարդյունքների, ուսուցման մեթոդաբանության, գործնական բաղադրիչի, գնահատման համակարգի և շրջանավարտների զբաղվածության արդյունքների համապարփակ վերլուծության վրա:

- II. Հանձնաժողովը արձանագրում է, որ Համալսարանի հիմնական խնդիրները կրում են ռազմավարական կառավարման բնույթ: Չնայած առկա են կառավարման մարմիններ, ռազմավարական զարգացման նախաձեռնություններ, ռազմավարական պլանավորումը, գործառնական կառավարումը, ռեսուրսների բաշխումը, ՈԱ գործընթացները և տվյալահեն որոշումների կայացումը դեռևս չեն գործում որպես ամբողջական և փոխկապակցված համակարգ: Հանձնաժողովը կարևորում է, որ ռազմավարական ծրագիրը Համալսարանի համար լինի ոչ թե ընդհանուր տեսլական արտահայտող փաստաթուղթ, այլ առաջիկա զարգացման իրական ճանապարհային քարտեզ: Այն պետք է հստակ պատասխանի, թե ինչպես է ՀԱԱՀ-ը վերակազմակերպվելու որպես ժամանակակից ագրարային համալսարան, ինչ կրթական ծրագրեր են պահպանվելու կամ վերափոխվելու, ինչպես են օգտագործվելու առկա լաբորատորիաները, ուսումնափորձնական տնտեսությունները և գիտական կենտրոնները,

ինչպես է լուծվելու հեռակա կրթության գործնական բաղադրիչի խնդիրը և ինչ արդյունք է ակնկալվում ագրոպարենային ոլորտի համար: Հանձնաժողովը արձանագրում է, որ կրթական ծրագրերի կառավարման մեջ առկա խնդիրները կապված են ոչ միայն առանձին ՄԿԾ-ների բովանդակության հետ, այլև Համալսարանի ռազմավարական դիրքավորման հետ: Ագրարային համալսարանը չի կարող պահպանել իր առաջատար դերը միայն ծրագրերի թվաքանակով կամ ավանդական մասնագիտությունների շարունակականությամբ: Կրթական ծրագրերը պետք է լինեն տարբերակված, արդիական, գործնականում կիրառելի և ուղղված այնպիսի խնդիրների լուծմանը, որոնք առկա են ՀՀ գյուղատնտեսության, ագրոպարենային արտադրության, գյուղական համայնքների, ճշգրիտ գյուղատնտեսության, ագրոբիզնեսի, սննդի անվտանգության, ջրային և հողային ռեսուրսների կառավարման ոլորտներում: Հանձնաժողովը կարևորում է նաև ՊԴ կազմի դերը կրթական ծրագրերի արդիականացման մեջ: Համալսարանն ունի գիտական աստիճան և ոլորտային փորձառություն ունեցող դասախոսներ, սակայն կրթական ծրագրերի գործնական և տեխնոլոգիական բաղադրիչների ոչ համաչափ իրականացումը, ավանդական դասավանդման մոտեցումների պահպանումը, գնահատման տեսական ուղղվածությունը և բակալավրիատի ու մագիստրատուրայի ոչ բավարար տարբերակումը ցույց են տալիս, որ ՊԴ կազմի ներուժը դեռևս ամբողջությամբ չի օգտագործվում կրթական ծրագրերի բովանդակային վերափոխման համար: ՈԱ համակարգի մալուժ Հանձնաժողովը կարևորում է, որ որակի ապահովումը ուղղվի ոչ թե միայն ընթացակարգերի կիրառմանը, այլև կրթական ծրագրերի իրական ազդեցության գնահատմանը: ՈԱ համակարգը պետք է վերլուծի, թե որքանով են կրթական ծրագրերը ապահովում գործնական և լաբորատոր կարողություններ, ինչպես են հեռակա ուսանողները ձեռք բերում պահանջվող վերջնարդյունքները, որքանով են ռեսուրսները օգտագործվում ՄԿԾ-ների նպատակներին համապատասխան, ինչպես են շրջանավարտները ինտեգրվում ագրոպարենային ոլորտում և ինչ ազդեցություն ունի Համալսարանը գյուղատնտեսական շղթայի զարգացման վրա:

III. Հանձնաժողովը գտնում է, որ Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանին պայմանով հավատարմագրում շնորհելու շրջանակում առաջնային պետք է դիտարկվի Համալսարանի ռազմավարական և ծրագրային վերակազմակերպումը՝ ուղղված ագրոպարենային ոլորտում իր իրական դերի հստակեցմանը, կրթական ծրագրերի արդիականացմանը, հեռակա ուսուցման որակի ապահովմանը և ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործմանը:

Պայմանի կատարման շրջանակում Համալսարանը պետք է.

- մշակի և հաստատի ռազմավարական վերակազմակերպման հստակ ծրագիր, որտեղ կսահմանվի ՀԱԱՀ-ի դերը ՀՀ ագրոպարենային շղթայում՝ կրթության, հետազոտության, նորարարության, խորհրդատվության, արտադրության արդիականացման և գյուղատնտեսական տնտեսությունների կարողությունների զարգացման ուղղություններով,
- վերանայի կրթական ծրագրերի ամբողջական փաթեթը՝ հստակեցնելով դրանց համապատասխանությունը ագրոպարենային ոլորտի, գյուղատնտեսական արտադրության, ագրոտեխնոլոգիաների, ագրոբիզնեսի, սննդի անվտանգության, բնական ռեսուրսների կառավարման և գյուղական համայնքների զարգացման ներկա ու հեռանկարային պահանջներին,
- հստակեցնի հիմնական ագրարային և ագրոտեխնոլոգիական կրթական ծրագրերի բովանդակությունը՝ ապահովելով, որ դրանք ձևավորեն ոչ միայն տեսական գիտելիք, այլև գործնական, լաբորատոր, դաշտային, տեխնոլոգիական, վերլուծական և կառավարչական կարողություններ,

- վերանայի հեռակա ուսուցման մոդելը՝ ապահովելով, որ հեռակա համակարգի ուսանողները լիարժեք հասանելիություն ունենան լաբորատոր, գործնական, դաշտային և արտադրական ուսուցմանը, կամ վերակազմակերպի այն ծրագրերը, որոնց վերջնարդյունքները հեռակա ձևաչափով հնարավոր չէ արժանահավատորեն ապահովել,
- ապահովի առկա և հեռակա ուսուցման ձևերի տարբերակված, բայց համարժեք որակի մեխանիզմներ՝ հստակ սահմանելով, թե յուրաքանչյուր ձևաչափով ինչպես են ձևավորվում և գնահատվում ՄԿԾ-ներով նախատեսված գործնական վերջնարդյունքները,
- ներդնի լաբորատորիաների, ուսումնափորձական տնտեսությունների, գիտական կենտրոնների և արտադրական գործընկերների օգտագործման միասնական պլան՝ կապելով դրանք կոնկրետ ՄԿԾ-ների վերջնարդյունքների, դասընթացների, պրակտիկաների և գնահատման առաջադրանքների հետ,
- իրականացնի բոլոր ՄԿԾ-ների խորքային ներքին աուդիտ՝ գնահատելով դրանց արդիականությունը, վերջնարդյունքների չափելիությունը, բակալավրիատի և մագիստրատուրայի մակարդակների տարբերակումը, գործնական բաղադրիչի ապահովումը, գնահատման մեթոդները, գործատուների ներգրավումը և շրջանավարտների մասնագիտական արդյունքները,
- վերանայի մագիստրոսական կրթական ծրագրերը՝ ապահովելով, որ մագիստրատուրայի մակարդակում ձևավորվեն խորացված մասնագիտական, հետազոտահեն, վերլուծական և նորարարական կարողություններ, այլ ոչ թե կրկնվեն բակալավրիատի թեմաները,
- վերանայի գնահատման համակարգը՝ առանձնացնելով տեսական գիտելիքի, գործնական հմտության, լաբորատոր աշխատանքի, դաշտային առաջադրանքի, տեխնոլոգիական լուծման և մասնագիտական որոշումների կայացման գնահատման չափանիշները,
- ՊԴ կազմի զարգացման քաղաքականությունը կապի կրթական ծրագրերի վերափոխման հետ՝ առաջնահերթ զարգացնելով ագրոտեխնոլոգիական, լաբորատոր, թվային, հետազոտական, գործնական ուսուցման և գնահատման կարողությունները,
- գնահատի դասախոսների վերապատրաստումների ազդեցությունը կրթական ծրագրերի բովանդակության, դասավանդման մեթոդների, գործնական ուսուցման և ուսանողների վերջնարդյունքների վրա,
- վերանայի ռեսուրսների բաշխման համակարգը՝ ապահովելով, որ ֆինանսական, լաբորատոր, տեխնիկական և մարդկային ռեսուրսները ուղղվեն այն ծրագրերին և ենթակառուցվածքներին, որոնք ապահովում են Համալսարանի հիմնական ագրարային առաքելությունը,
- ապահովի, որ ռազմավարական փաստաթղթերը ներառեն հստակ թիրախային և չափելի ցուցանիշներ՝ կապված ՄԿԾ-ների որակի, լաբորատոր ու գործնական ուսուցման ծածկույթի, հեռակա ուսուցման արդյունավետության, շրջանավարտների զբաղվածության և ագրոպարենային ոլորտի վրա ազդեցության հետ,
- զարգացնի շրջանավարտների հետազոտման և գործատուների հետադարձ կապի համակարգը՝ գնահատելու համար, թե ՀԱԱՀ-ի շրջանավարտները որքանով են պահանջված ագրոպարենային շղթայում և ինչ լրացուցիչ կարողությունների կարիք ունի ոլորտը,

- ՈԱ համակարգը դարձնի ռազմավարական կառավարման գործիք՝ ապահովելով տվյալների հավաքագրում, վերլուծություն, որոշումների կայացում, բարելավման գործողությունների պլանավորում և դրանց կատարման մշտադիտարկում:

Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի առջև ծառացած խնդիրներն այնքան խորքային և ռազմավարական են, որ դրանց լուծումը պահանջում է թե՛ հոգաբարձուների խորհրդի, թե՛ հիմնադրի երկարաժամկետ, հետևողական և համակարգված ուշադրությունը՝ ներառյալ համալսարանի լիազորություններից դուրս գտնվող խնդիրների կարգավորմանն ուղղված քայլերը: Փոքր զարգացող երկրներում գյուղատնտեսական բուհը, որպես կանոն, հաջողում է այն դեպքում, երբ առկա է իրական և աճող ագրոպարենային ոլորտ, ձևավորված է գիտելիքահեն մասնագետների նկատմամբ պահանջարկ, իսկ բուհն ունակ է իր կրթական և հետազոտական գործունեությամբ արձագանքելու այդ պահանջարկին՝ պարզապես նախկին մասնագիտությունների ցանկը վերարտադրելու փոխարեն:

Ելնելով վերը նշվածից, Հավատարմագրման Հանձնաժողովը բաց քվեարկության արդյունքում

ՈՐՈՇԵՑ

1. Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանին շնորհել 4 /չորս/ տարի պայմանով ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում՝ 2 տարի հետո իրականացնել փորձաքննություն:
2. Հավատարմագրում շնորհելու որոշման հրապարակումից հետո՝ երկամսյա ժամկետում ՈԱԱԿ-ին ներկայացնել ՀԱԱՀ Կառավարման խորհրդի հաստատված փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման վերանայված ծրագիր և համապատասխան ժամանակացույց՝ հաշվի առնելով I, II և III կետերում նշված խնդիրների առաջնահերթ լուծմանն ուղղված գործողությունները՝ ապահովելով հնարավոր ռիսկերի կանխարգելման և կառավարման համապատասխան մեխանիզմներ:
3. Հատուկ ուշադրություն դարձնել կրթական ծրագրերում որակավորումների արժանահավատ շնորհման արդյունավետ ապահովմանը՝ կազմակերպելով բոլոր կրթական ծրագրերի ներքին աուդիտ մինչև հաջորդ հավատարմագրման ժամկետը:
4. Հավատարմագրման կարգի 12.1 կետի պահանջներին համապատասխան 2 տարին մեկ անգամ ՈԱԱԿ-ին գրավոր զեկույց ներկայացնել իրականացված գործողությունների արդյունքների վերաբերյալ՝ գնահատելով հաստատության գործունեության բարելավումը, նորարարություններն ու ձեռքբերումները: Գնահատման արդյունքները քննարկել ՀԱԱՀ կառավարման խորհրդում:
5. Հանձնարարել ՈԱԱԿ-ին մեկ տարի հետո պարտադիր մշտադիտարկման ենթարկել ՀԱԱՀ գործունեության արդյունավետությունն՝ ըստ առաջընթացի առանցքային ցուցիչների:

Հավատարմագրման Հանձնաժողովի նախագահ

2026 թ., հուլիսի 24



Վ. Գաֆրիեյան